

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

29 iulie 2019*

„Recurs – Ajutoare de stat – Ajutoare regionale pentru investiții – Ajutor pentru un proiect mare de investiții – Ajutor în parte incompatibil cu piața internă – Articolul 107 alineatul (3) TFUE – Necesitatea ajutorului – Articolul 108 alineatul (3) TFUE – Regulamentul (CE) nr. 800/2008 – Ajutor care depășește pragul de notificare individuală – Notificare – Domeniul de aplicare al exceptării pe categorii – Recurs incident – Admitere a unei cereri de intervenție în fața Tribunalului Uniunii Europene – Admisibilitate”

În cauza C-654/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 22 noiembrie 2017,

Bayerische Motoren Werke AG, cu sediul în München (Germania), reprezentată de M. Rosenthal, de G. Drauz și de M. Schütte, Rechtsanwälte,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de F. Erlbacher, de A. Bouchagiar și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

Freistaat Sachsen, reprezentat de T. Lübbig, Rechtsanwalt,

intervenient în primă instanță,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan (raportor), președinte de cameră, domnii C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič și I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: domnul D. Dittert, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 ianuarie 2019,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 aprilie 2019,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Bayerische Motoren Werke AG (denumită în continuare „BMW”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 12 septembrie 2017, Bayerische Motoren Werke/Comisia (T-671/14, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:599), prin care acesta a respins acțiunea sa având ca obiect anularea în parte a Deciziei (UE) 2016/632 a Comisiei din 9 iulie 2014 privind ajutorul de stat SA. 32009 (2011/C) (ex 2010/N) pe care Republica Federală Germania intenționează să îl acorde BMW pentru un proiect mare de investiții în Leipzig (JO 2016, L 113, p. 1) (denumită în continuare „decizia în litigiu”).
- 2 Comisia Europeană a formulat un recurs incident prin care solicită anularea Ordonanței președintelui Camerei a cincea a Tribunalului din 11 mai 2015, Bayerische Motoren Werke/Comisia (T-671/14, nepublicată, denumită în continuare „Ordonanța din 11 mai 2015”, EU:T:2015:322), prin care acesta a admis cererea de intervenție formulată de Freistaat Sachsen, precum și a deciziei referitoare la admisibilitatea acestei intervenții și la luarea în considerare a argumentelor prezentate de Freistaat Sachsen în plus față de cele invocate de recurentă în hotărârea atacată.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 659/1999

- 3 Potrivit articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [108 TFUE] (JO 1999, L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 734/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 (JO 2013, L 204, p. 15) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 659/1999”):

„În sensul prezentului regulament:

[...]

(b) «ajutor existent» înseamnă:

[...]

- (ii) ajutorul autorizat, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale care au fost autorizate de Comisie sau Consiliu[ul Uniunii Europene];

[...]

(c) «ajutor nou» înseamnă orice ajutor, respectiv orice schemă de ajutor și orice ajutor individual care nu este ajutor existent, inclusiv modificările ajutoarelor existente;

[...]”

- 4 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Notificarea unui ajutor nou”, prevede la alineatul (1):

„Cu excepția cazului în care se prevede altfel în regulamentele adoptate în temeiul articolului [109 TFUE] sau în temeiul altor dispoziții relevante din acesta, orice proiect de acordare a unui ajutor nou se notifică în timp util Comisiei de către statul membru în cauză. [...]”

- 5 Articolul 7 din regulamentul menționat, intitulat „Decizii ale Comisiei de închidere a procedurii oficiale de investigare”, prevede:

„[...]”

(2) În situația în care Comisia constată, dacă este cazul în urma modificărilor efectuate de statul membru în cauză, că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, acest fapt se consemnează printr-o decizie.

(3) În situația în care Comisia constată, dacă este cazul în urma modificărilor efectuate de statul membru în cauză, că au fost eliminate îndoielile privind compatibilitatea măsurii notificate cu piața [internă], aceasta decide că ajutorul este compatibil cu piața [internă] (denumită în continuare «decizie pozitivă»). Decizia precizează excepția aplicată în baza tratatului.

[...]”

- 6 Articolul 10 din Regulamentul nr. 659/1999, intitulat „Examinarea, solicitarea informațiilor și ordinul de furnizare a informațiilor”, prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere articolului 20, Comisia poate, din proprie inițiativă, să examineze informații provenind din orice sursă, cu privire la un ajutor presupus ilegal.

Comisia examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice parte interesată, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2), și se asigură că statul membru vizat este informat pe deplin și periodic cu privire la evoluția și rezultatul examinării.”

Regulamentul (CE) nr. 800/2008

- 7 Considerentele (2)-(4) și (7) din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața [internă] în aplicarea articolelor [107 și 108 TFUE] (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) (JO 2008, L 214, p. 3), care a fost succedat de Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor [107 și 108 TFUE] (JO 2014, L 187, p. 1), au următorul cuprins:

„(2) Comisia a aplicat articolele [107] și [108] [TFUE] în numeroase decizii și a dobândit suficientă experiență pentru a defini criteriile generale de compatibilitate în ceea ce privește ajutorul pentru [întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)] [...]

(3) Comisia a dobândit, de asemenea, suficientă experiență în aplicarea articolelor [107] și [108] [TFUE] în domeniul ajutoarelor pentru formare, ajutoarelor pentru ocuparea forței de muncă, ajutoarelor pentru protecția mediului, ajutoarelor pentru cercetare, dezvoltare și inovare și ajutoarelor regionale atât pentru IMM-uri, cât și pentru întreprinderile mari [...]

(4) În lumina acestei experiențe, este necesară adaptarea unora dintre condițiile prevăzute de Regulamentele [...] Din motive de simplificare și pentru a asigura o monitorizare mai eficientă a ajutoarelor de către Comisie, aceste regulamente ar trebui înlocuite cu un singur regulament. Simplificarea ar trebui să rezulte, printre altele, dintr-un set de definiții armonizate comune și din dispozițiile orizontale comune prevăzute în capitolul I din prezentul regulament. [...]

[...]

(7) Ajutoarele de stat în înțelesul articolului [107] alineatul (1) [TFUE] care nu sunt reglementate de prezentul regulament ar trebui să se supună în continuare obligației de notificare prevăzute la articolul [108] alineatul (3) [TFUE]. Prezentul regulament nu ar trebui să excludă posibilitatea statelor membre de a notifica ajutoarele ale căror obiective corespund obiectivelor prevăzute de prezentul regulament. Aceste ajutoare vor fi evaluate de Comisie în special pe baza condițiilor prevăzute de prezentul regulament și în conformitate cu criteriile prevăzute în orientările sau cadrele specifice adoptate de Comisie, atunci când măsura de ajutor în cauză intră în sfera de aplicare a unui astfel de instrument specific.”

8 Articolul 3 din Regulamentul nr. 800/2008, intitulat „Condiții de exceptare”, care figurează în capitolul I din acest regulament, intitulat, la rândul său, „Dispoziții comune”, prevede:

„(1) Schemele de ajutor care îndeplinesc toate condițiile prevăzute la capitolul I din prezentul regulament, precum și dispozițiile relevante ale capitolului II din prezentul regulament sunt compatibile cu piața [internă] în sensul articolului [107] alineatul (3) [TFUE] și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul [108] alineatul (3) [TFUE], cu condiția ca orice ajutor individual acordat în cadrul unei astfel de scheme să îndeplinească toate condițiile prevăzute de prezentul regulament, iar scheme să conțină o trimitere explicită la prezentul regulament, citându-i titlul și referința de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Ajutoarele individuale acordate în cadrul unei scheme menționate la alineatul (1) sunt compatibile cu piața [internă] în sensul articolului [107] alineatul (3) [TFUE] și sunt exceptate de la obligația notificării prevăzută la articolul [108] alineatul (3) [TFUE] cu condiția ca ajutorul să îndeplinească toate condițiile prevăzute de capitolul I din prezentul regulament, precum și dispozițiile relevante ale capitolului II din prezentul regulament, iar măsura de ajutor individual să conțină o trimitere explicită la dispozițiile relevante ale prezentului regulament, prin citarea dispozițiilor relevante, titlului prezentului regulament și referinței de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(3) Ajutoarele ad-hoc care îndeplinesc toate condițiile prevăzute de capitolul I din prezentul regulament, precum și dispozițiile relevante ale capitolului II din prezentul regulament sunt compatibile cu piața [internă] în sensul articolului [107] alineatul (3) [TFUE] și sunt exceptate de la obligația notificării prevăzută la articolul [108] alineatul (3) [TFUE] cu condiția ca ajutorul să conțină o trimitere explicită la dispozițiile relevante ale prezentului regulament, prin citarea dispozițiilor relevante, titlului prezentului regulament și referinței de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.”

9 În cadrul aceluiași capitol I, articolul 6 din acest regulament, intitulat „Pragurile individuale de notificare”, prevede la alineatul (2):

„Ajutoarele regionale pentru investiții acordate în favoarea proiectelor mari de investiții sunt notificate Comisiei în cazul în care valoarea totală a ajutoarelor din toate sursele depășește 75 % din valoarea maximă a ajutorului pe care l-ar putea primi o investiție ale cărei costuri eligibile sunt de 100 de milioane EUR, aplicând pragul standard de ajutor în vigoare pentru întreprinderile mari, la data acordării ajutorului, conform hărții ajutoarelor regionale aprobate.”

10 Articolul 8 din regulamentul menționat, intitulat „Efectul stimulat”, prevede:

„(1) Prezentul regulament scutește doar ajutoarele care au un efect stimulat.

[...]

(3) Ajutoarele pentru întreprinderi mari reglementate de prezentul regulament sunt considerate a avea un efect stimulat în cazul în care statul membru verifică, înainte de a acorda ajutorul individual în cauză, în plus față de îndeplinirea condiției prevăzute la alineatul (2), dacă documentația pregătită de beneficiar stabilește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

[...]

(e) în ceea ce privește ajutoarele regionale pentru investiții menționate la articolul 13, faptul că proiectul nu ar fi fost realizat ca atare în regiunea asistată în cauză în absența ajutorului.

(4) Condițiile prevăzute la alineatele (2) și (3) nu se aplică măsurilor fiscale în cazul în care se îndeplinesc următoarele condiții:

(a) măsura fiscală respectivă instituie un drept legal la ajutor, pe baza unor criterii obiective și fără exercitarea altei puteri discreționare de către statul membru, și

[...]”

11 În cadrul capitolului II din Regulamentul nr. 800/2008, intitulat „Dispoziții specifice pentru diferitele categorii de ajutor”, articolul 13 din acest regulament, intitulat „Ajutoare regionale pentru investiții și pentru ocuparea forței de muncă”, prevede următoarele la alineatul (1):

„Schemele de ajutoare regionale pentru investiții și pentru ocuparea forței de muncă sunt compatibile cu piața [internă] în sensul articolului [107] alineatul (3) [TFUE] și sunt scutite de obligația de notificare prevăzută la articolul [108] alineatul (3) [TFUE] dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de prezentul articol.

[...]”

Comunicarea din 2009

12 Potrivit Comunicării Comisiei privind criteriile pentru o evaluare aprofundată a ajutoarelor regionale pentru proiecte mari de investiții (JO 2009, C 223, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea din 2009”), în special:

„21. În cazul ajutoarelor regionale pentru proiecte mari de investiții care fac obiectul prezentei comunicări, Comisia va verifica în detaliu «dacă ajutorul este necesar pentru stimularea investiției» [...] Obiectivul prezentei evaluări amănunțite este acela de a determina măsura în care ajutorul contribuie în mod efectiv la schimbarea comportamentului beneficiarului, astfel încât acesta să investească (suplimentar) în respectiva regiune asistată. Există multe motive valabile pentru ca o societate să se stabilească într-o anumită regiune, chiar și fără a se acorda un ajutor.

22. Având în vedere obiectivul de echitate care derivă din politica de coeziune și în măsura în care ajutorul contribuie la atingerea acestui obiectiv, efectul de stimulare poate fi dovedit prin două scenarii posibile:

[...]

2. Ajutorul oferă un stimulent pentru efectuarea unei investiții în regiunea respectivă mai degrabă decât în altă parte întrucât aceasta compensează dezavantajele nete și costurile legate de alegerea locației în regiunea asistată.

[...]

25. În scenariul 2, statul membru ar putea furniza dovezi cu privire la efectul de stimulare al ajutorului punând la dispoziție documente ale întreprinderii care indică faptul că au fost puse în balanță costurile și beneficiile amplasării în regiunea asistată respectivă față de o altă regiune. Aceste scenarii comparative vor trebui să fie considerate realiste de către Comisie.

[...]

33. În scenariul 2, pentru un stimulent privind locația, ajutorul va fi considerat, în general, ca fiind proporțional în cazul în care este egal cu diferența dintre costurile nete pentru ca întreprinderea beneficiară să investească în regiunea asistată și costurile nete pentru investiții în altă (alte) regiune (regiuni). [...]

[...]

52. După ce a stabilit că ajutorul este necesar ca stimulent pentru realizarea investiției în regiunea respectivă, Comisia va compara efectele pozitive ale ajutorului regional pentru investiții acordat unui proiect mare de investiții cu efectele negative ale acestuia. [...]

[...]

56. Comisia poate decide să aprobe, să condiționeze sau să interzică ajutorul [...]"

13 La nota de subsol aferentă punctului 56 din această comunicare, se arată că, „[a]tunci când ajutorul se acordă pe baza unei scheme existente de ajutoare regionale, trebuie remarcat totuși faptul că statul membru are în continuare posibilitatea de a acorda acest ajutor până la valoarea corespunzătoare sumei maxime permise pe care o investiție cu cheltuieli eligibile de 100 de milioane [de euro] o poate primi conform normelor în vigoare”.

Istoricul litigiului și decizia în litigiu

14 Istoricul litigiului a fost descris în termenii următori la punctele 1-5 din hotărârea atacată:

„1 [Recurenta] [...] este societatea-mamă a grupului Bayerische Motoren Werke [...], care are ca activitate principală producția de autovehicule și de motociclete cu mărcile BMW, MINI și Rolls-Royce.

2 La 30 noiembrie 2010, Republica Federală Germania a notificat, în temeiul articolului 6 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 800/2008], un ajutor în valoare nominală de 49 de milioane de euro pe care intenționa să îl acorde în temeiul Investitionszulagengesetz 2010 (Legea privind acordarea de ajutoare pentru investiții) din 7 decembrie 2008, cu modificările ulterioare (BGBl. 2008 I, p. 2350, denumită în continuare «IZG»), în vederea construirii la Leipzig (Germania) a unei unități de producție a vehiculului electric i3 și a vehiculului hibrid reîncărcabil i8 ale BMW, în conformitate cu Liniile directe privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013 (JO 2006, C 54, p. 13, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 231 [...]). Notificarea menționa costuri de investiții de 392 de milioane de euro [...] și o intensitate a ajutorului de 12,5%. Plata efectivă a ajutorului era condiționată de acordarea unei autorizații de către Comisia Europeană.

3 După ce a obținut unele observații suplimentare, la 13 iulie 2011, Comisia a decis să deschidă o procedură oficială de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE și ulterior a obținut observațiile formulate de Republica Federală Germania în această privință. La 13 decembrie 2011, decizia intitulată «Ajutor de stat – Germania – Ajutor de stat SA.32009 (11/C) (ex 10/N) – LIP –

Ajutor pentru BMW Leipzig – Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE» a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO 2011, C 363, p. 20). [...]

[...]

5 La 9 iulie 2014, Comisia a adoptat decizia [în litigiu], al cărei articol 1 are următorul cuprins:

«Ajutorul de stat pe care [Republica Federală] Germania intenționează să îl acorde în favoarea investiției efectuate de [recurentă] în Leipzig, în valoare de 45 257 273 [de euro], este compatibil cu piața internă numai în cazul în care este limitat la suma de 17 milioane [de euro] (la prețurile din 2009); valoarea care depășește suma menționată (28 257 273 [de euro]) este incompatibilă cu piața internă.

În consecință, ajutorul poate fi acordat numai până la suma de 17 milioane [de euro].»

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 15 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 19 septembrie 2014, recurenta a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.
- 16 La 16 ianuarie 2015, Freistaat Sachsen a introdus o cerere de intervenție în susținerea recurenteii.
- 17 Prin Ordonanța din 11 mai 2015, președintele Camerei a cincea a Tribunalului a admis această cerere de intervenție.
- 18 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea în întregime.

Concluziile părților

- 19 Prin recursul formulat, recurenta solicită Curții:
 - anularea hotărârii atacate;
 - anularea deciziei în litigiu în măsura în care aceasta declară incompatibil cu piața internă ajutorul în cuantum de 28 257 273 de euro, care corespunde părții din ajutorul în cauză care depășește 17 milioane de euro, sau, cu titlu subsidiar, dacă și în măsura în care Curtea consideră că litigiul nu este în stare de judecată, trimiterea cauzei spre judecare Tribunalului;
 - cu titlu subsidiar, anularea deciziei în litigiu în măsura în care aceasta interzice și declară incompatibil cu piața internă orice ajutor exceptat de la obligația de notificare în temeiul articolului 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008, acordat în cadrul proiectului de investiții în cauză, în măsura în care depășește suma de 17 milioane de euro, și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.
- 20 Comisia solicită respingerea recursului și obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată.
- 21 Freistaat Sachsen prezintă aceleași concluzii în anulare precum recurenta și solicită Curții obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în primă instanță și în recurs.

- 22 Prin recursul incident formulat, Comisia solicită Curții:
- anularea Ordonanței din 11 mai 2015;
 - anularea deciziei referitoare la admisibilitatea cererii de intervenție și la luarea în considerare a argumentelor prezentate de intervenient în plus față de cele invocate de recurentă în hotărârea atacată;
 - pronunțarea în calitate de instanță de prim grad cu privire la cererea de intervenție și respingerea acesteia ca nefondată și
 - obligarea recurente la plata cheltuielilor de judecată.
- 23 Recurenta și Freistaat Sachsen solicită respingerea recursului incident și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recursul incident

- 24 Prin recursul incident formulat, Comisia reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de procedură în sensul articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, care aduce atingere intereselor sale, prin faptul că a admis Freistaat Sachsen în calitate de intervenient în susținerea concluziilor recurente, în aplicarea articolului 40 al doilea paragraf din acest statut. În susținerea recursului, Comisia invocă trei motive, întemeiate în esență pe încălcarea acestei dispoziții, precum și pe o calificare eronată a faptelor.
- 25 Recurenta și Freistaat Sachsen consideră că recursul incident este inadmisibil. În orice caz, acest recurs ar fi lipsit de temeii.
- 26 Trebuie amintit că, potrivit articolului 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, deciziile pronunțate de Tribunal pot face obiectul unui recurs la Curte, limitat la chestiuni de drept, „în condițiile și limitele prevăzute de [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene]”.
- 27 În această privință, articolul 56 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene prevede că deciziile Tribunalului prin care se finalizează judecata, prin care se soluționează parțial fondul unui litigiu, prin care se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate pot fi atacate cu recurs la Curte în termen de două luni de la notificarea deciziei atacate.
- 28 Pe de altă parte, articolul 57 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene prevede că orice persoană a cărei cerere de intervenție, introdusă în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din acest statut, a fost respinsă de Tribunal poate formula un recurs la Curte în termen de două săptămâni de la comunicarea deciziei de respingere.
- 29 Trebuie constatat că decizia prin care Tribunalul primește o cerere de intervenție formulată în temeiul articolului 40 al doilea paragraf nu intră sub incidența niciuneia dintre aceste două dispoziții.
- 30 Astfel, pe de o parte, o asemenea decizie nu soluționează litigiul pe fond și nici nu pune capăt unui incident care rezultă dintr-o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate, în sensul articolului 56 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, ceea ce, de altfel, Comisia nu contestă în recursul său incident.

- 31 Pe de altă parte, decizia prin care Tribunalul admite o cerere de intervenție nu corespunde cu cea prevăzută la articolul 57 primul paragraf din statut, potrivit căruia, dimpotrivă, numai respingerea unei cereri de intervenție poate face obiectul unui recurs formulat de autorul cererii de intervenție.
- 32 Din aceste dispoziții reiese că Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene nu conferă unei părți la procedura în primă instanță posibilitatea de a sesiza Curtea cu un recurs împotriva deciziei prin care Tribunalul admite o cerere de intervenție.
- 33 Rezultă că, astfel cum admite de altfel Comisia, Ordonanța din 11 mai 2015, prin care Tribunalul a admis cererea de intervenție formulată de Freistaat Sachsen în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu putea face obiectul unui recurs formulat cu titlu principal.
- 34 Cu toate acestea, Comisia susține că decizia Tribunalului de a admite acest intervenient poate face obiectul unui recurs incident, în temeiul articolului 178 alineatele (1) și (2) din Regulamentul de procedură al Curții, îndreptat împotriva hotărârii atacate prin care se finalizează procedura în primă instanță, întrucât admiterea intervenientului constituie un viciu de procedură, în sensul articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, care aduce atingere intereselor sale.
- 35 Această argumentație nu poate fi admisă.
- 36 Pe de o parte, articolul 178 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții prevede că, pe calea recursului incident, se poate cere anularea, în tot sau în parte, a unei „decizi[i] a Tribunalului”.
- 37 Or, deși este adevărat că această dispoziție, spre deosebire de articolul 169 alineatul (1) din regulamentul menționat, nu precizează că anularea vizată de recurs trebuie să se refere la decizia Tribunalului, „astfel cum figurează în dispozitivul acestei decizii”, este de asemenea adevărat că, în orice caz, astfel cum s-a arătat deja la punctul 31 din prezenta hotărâre, decizia prin care Tribunalul admite o cerere de intervenție nu constituie o decizie care poate face obiectul unui recurs, în sensul articolului 56 primul paragraf și al articolului 57 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 38 Pe de altă parte, articolul 178 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții prevede că, de asemenea, pe calea recursului incident, se poate cere anularea unei decizii, explicită sau implicită, referitoare la „admisibilitatea acțiunii cu care a fost sesizat Tribunalul”.
- 39 Or, decizia prin care Tribunalul primește o cerere de intervenție nu are niciun efect asupra admisibilității acțiunii principale, o astfel de intervenție având un caracter accesoriu în raport cu aceasta din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 noiembrie 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Comisia, C-449/14 P, EU:C:2016:848, punctul 121, precum și Ordonanța din 19 iulie 2017, Lysoform Dr. Hans Rosemann și Ecolab Deutschland/ECHA, C-663/16 P, nepublicată, EU:C:2017:568, punctul 47).
- 40 Rezultă că dreptul Uniunii nu conține nicio dispoziție care să poată constitui un temei juridic pentru dreptul unei părți de a sesiza Curtea cu un recurs împotriva unei decizii prin care Tribunalul a admis o cerere de intervenție.
- 41 Niciunul dintre argumentele invocate de Comisie nu este de natură să repună în discuție această concluzie.
- 42 În primul rând, în măsura în care Comisia susține că admiterea unei cereri de intervenție, cu încălcarea articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, constituie o „eroare de procedură”, în sensul articolului 58 primul paragraf din acest statut, care aduce atingere intereselor sale, este suficient să se arate că această din urmă dispoziție are ca unic obiect să enunțe chestiuni de

drept care pot fi invocate în susținerea unui recurs, iar nu să determine categoria deciziilor care pot face obiectul unui astfel de recurs, care sunt definite la articolul 56 primul paragraf și la articolul 57 primul paragraf din statut. Articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene nu poate, așadar, să extindă categoria de decizii menționată dincolo de ceea ce prevăd aceste din urmă dispoziții.

- 43 În al doilea rând, în măsura în care Comisia susține că din jurisprudența care decurge din Hotărârea din 29 noiembrie 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall și alții/Comisia (C-176/06 P, nepublicată, EU:C:2007:730), reiese că Curtea este obligată să examineze din oficiu admisibilitatea unei cereri de intervenție formulate în fața Tribunalului în cazul în care intervenientul a formulat un recurs incident sau, precum în prezenta cauză, depune un memoriu în răspuns la recursul principal, argumentația sa este lipsită de temeii.
- 44 Desigur, astfel cum a amintit Curtea la punctul 18 din această hotărâre, Curtea, sesizată cu un recurs în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, este ținută să se pronunțe, dacă este cazul din oficiu, cu privire la admisibilitatea unei acțiuni în anulare și, prin urmare, cu privire la motivul de ordine publică întemeiat pe nerespectarea condiției, prevăzută la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE, potrivit căreia un reclamant nu poate solicita anularea unei decizii al cărei destinatar nu este decât dacă îl privește direct și individual.
- 45 Astfel, existența unui interes de a exercita acțiunea al reclamantului care îi conferă acestuia calitate procesuală activă, în sensul acestei din urmă dispoziții, condiționează admisibilitatea acțiunii pe care a formulat-o în fața Tribunalului în vederea obținerii anulării unei decizii. În schimb, admiterea unei cereri de intervenție formulate în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, astfel cum reiese deja din cuprinsul punctului 39 din prezenta hotărâre, nu are nicio incidență asupra admisibilității unei asemenea acțiuni. Nu poate fi dedusă, așadar, nicio analogie din jurisprudența care decurge din Hotărârea din 29 noiembrie 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall și alții/Comisia (C-176/06 P, nepublicată, EU:C:2007:730).
- 46 În al treilea rând, în măsura în care Comisia a încercat să se întemeieze, în ședință, pe Hotărârea din 14 aprilie 2005, Gaki-Kakouri/Curtea de Justiție (C-243/04 P, nepublicată, EU:C:2005:238), în care Curtea a examinat, la punctele 33 și 34 din aceasta, un motiv întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a articolului 48 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al acestuia, în materie de propunere de probe tardive, este suficient să se constate că un astfel de motiv urmărea, în această cauză, anularea unei decizii a Tribunalului, în sensul articolului 56 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, și anume, în speță, a unei decizii care soluționa litigiul pe fond.
- 47 Or, nu acesta este obiectul recursului incident introdus de Comisie în prezenta cauză. Astfel, după cum a indicat Comisia însăși în mod expres în recursul său, acesta urmărește anularea nu a hotărârii atacate, care soluționează fondul cauzei, ci doar a deciziei prin care Tribunalul a admis cererea de intervenție, care nu este o „decizie” în sensul acestui articol 56 primul paragraf.
- 48 În al patrulea rând, Comisia arată că admiterea unei cereri de intervenție în primă instanță produce efecte juridice autonome care aduc atingere statutului său procedural în cadrul unui recurs. Astfel, intervenienta ar putea, prin argumentele sale, să extindă obiectul litigiului în fața Tribunalului, astfel încât atât Curtea, în cadrul unui recurs, cât și Tribunalul, în cadrul statuării în urma trimiterii spre rejudecare în cazul anulării hotărârii atacate, ar trebui să analizeze argumente suplimentare. În plus, Tribunalul ar fi în măsură să dezvolte, în afara oricărui control jurisdicțional exercitat de Curte, o linie jurisprudențială care nu ar respecta condițiile prevăzute la articolul 40 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Pe de altă parte, un intervenient admis cu încălcarea acestei dispoziții ar putea formula un recurs împotriva unei decizii a Tribunalului.

- 49 În această privință, trebuie mai întâi să se observe că, contrar celor susținute de Comisie, admiterea unei cereri de intervenție nu poate conduce, în nici un caz, la extinderea obiectului litigiului în fața Tribunalului.
- 50 Astfel, conform articolului 40 al patrulea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, un intervenient care este admis într-un litigiu cu care este sesizat Tribunalul nu poate să modifice obiectul litigiului, astfel cum a fost circumscris prin concluziile și prin motivele părților principale. În consecință, doar argumentele unui intervenient care se înscriu în cadrul definit prin aceste concluzii și motive sunt admisibile [a se vedea în special Hotărârea din 10 noiembrie 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Comisia, C-449/14 P, EU:C:2016:848, punctul 114, precum și Hotărârea din 25 octombrie 2017, Comisia/Consiliul (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, punctul 23]. Un intervenient nu are dreptul să invoce motive noi, diferite de cele invocate de reclamant (Hotărârea din 10 noiembrie 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Comisia, C-449/14 P, EU:C:2016:848, punctul 121).
- 51 În continuare, în măsura în care, prin argumentele sale, Comisia arată că admiterea cererii de intervenție ar putea afecta dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă de care dispune, trebuie subliniat că dreptul Uniunii, în special articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, interpretat în lumina garanțiilor prevăzute la articolul 18 și la articolul 19 alineatul (2) din aceasta, nu impune existența unui dublu grad de jurisdicție. Este necesar, astfel, numai să existe o cale de atac în fața unei instanțe judecătorești. Principiul protecției jurisdicționale efective conferă în acest mod particularului un drept de acces la o instanță judecătorească, iar nu la mai multe grade de jurisdicție (a se vedea în special Hotărârea din 28 iulie 2011, Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, punctul 69, Hotărârea din 30 mai 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, punctul 44, și Hotărârea din 19 iunie 2018, Gnandi, C-181/16, EU:C:2018:465, punctul 57).
- 52 Or, în speță, nu se contestă că, în fața Tribunalului, Comisia a fost în măsură să își prezinte observațiile cu privire la admisibilitate cererii de intervenție în ceea ce privește cerințele prevăzute la articolul 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 53 Pe de altă parte, trebuie subliniat că, dacă Tribunalul ar fi admis acțiunea în anulare formulată de recurentă, Comisia ar avea dreptul de a contesta, în cadrul unui recurs, argumentele invocate de intervenient în susținerea concluziilor recurente pe care Tribunalul le-ar fi considerat, eventual, ca fiind fondate.
- 54 În sfârșit, este adevărat că unei părți autorizate să intervină în fața Tribunalului, alta decât un stat membru sau o instituție a Uniunii Europene, i se conferă, în temeiul articolului 56 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, calitatea de „parte” pentru a introduce un recurs în fața sa și că ea poate, în această calitate, să invoce orice motiv pentru a repune în discuție legalitatea deciziei atacate. Din dispoziția menționată rezultă de asemenea că un intervenient în fața Tribunalului, fiind considerat astfel o „parte” în fața acestei instanțe, iar nu un „intervenient”, are dreptul, în cazul în care un recurs este introdus de o altă parte, să depună un memoriu în răspuns, în temeiul articolului 172 din Regulamentul de procedură al Curții (a se vedea Hotărârea din 11 februarie 1999, Antillean Rice Mills și alții/Comisia, C-390/95 P, EU:C:1999:66, punctele 20-22).
- 55 Cu toate acestea, trebuie să se arate că orice persoană poate, în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, să intervină în cadrul unei proceduri de recurs în cazul în care poate dovedi că are un interes în soluționarea litigiului în fața Curții. În plus, în conformitate cu articolul 56 al doilea paragraf din acest statut, un intervenient în fața Tribunalului poate introduce un recurs numai în cazul în care demonstrează că decizia Tribunalului îl privește în mod direct. În sfârșit și în orice caz, orice parte la procedura de recurs are dreptul, astfel cum reiese deja din cuprinsul punctului 53 din prezenta hotărâre, să conteste motivele și argumentele invocate de un intervenient în fața Tribunalului care participă la această procedură.

56 În consecință, recursul incident introdus de Comisie trebuie respins ca inadmisibil.

Cu privire la recursul principal

57 Prin recursul formulat, recurenta, susținută de Freistaat Sachsen, invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 107 alineatul (3) TFUE. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 288 TFUE, a articolului 3 și a articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, precum și a principiului nediscriminării.

Cu privire la primul motiv

58 Prin intermediul primului motiv, împărțit în patru aspecte, recurenta susține că Tribunalul a încălcat articolul 107 alineatul (3) TFUE prin faptul că a statuat, la punctele 145-149 din hotărârea atacată, că ajutorul în cauză nu era necesar, pentru simplul motiv că valoarea acestuia depășea, cu încălcarea punctului 33 din Comunicarea din 2009, diferența dintre costurile nete ale investiției în regiunea asistată și cele ale unei investiții în altă regiune, fără a fi verificat dacă acest ajutor determina o denaturare a concurenței.

Cu privire la primul și la al treilea aspect ale primului motiv

– Argumentele părților

59 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, recurenta reproșează Tribunalului că s-a întemeiat pe prezumția potrivit căreia orice ajutor care nu este necesar pentru a compensa diferența de costuri între o investiție în regiunea asistată și o investiție într-o altă regiune conduce la o denaturare a concurenței.

60 O astfel de prezumție ar fi însă contrară articolului 107 TFUE, întrucât aprecierea unui ajutor în raport cu această dispoziție ar impune examinarea riscului de denaturare a concurenței, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, determinarea consecințelor ajutorului în circumstanțele cauzei, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, precum și punerea în balanță a efectelor negative ale ajutorului și a efectelor sale pozitive. Comisia ar fi, așadar, obligată să definească piața relevantă și să determine poziția deținută de recurentă pe această piață.

61 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurenta susține că hotărârea atacată nu este conformă cu jurisprudența Curții.

62 Astfel, ar reieși din aceasta și în special din cuprinsul punctului 57 din Hotărârea din 30 aprilie 2009, Comisia/Italia și Wam (C-494/06 P, EU:C:2009:272), că Comisia are obligația de a examina dacă ajutoarele sunt susceptibile să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre și să denatureze concurența, prezentând, în decizia sa, informațiile relevante privind efectele previzibile ale acestora.

63 În plus, Curtea ar fi statuat, la punctul 41 din Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții (C-526/14, EU:C:2016:570), că adoptarea unei comunicări nu exonerează Comisia de obligația care îi revine, atunci când aplică articolul 107 alineatul (3) TFUE, de a examina împrejurările specifice.

64 În sfârșit, ar rezulta din Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel/Comisia (C-413/14 P, EU:C:2017:632), că, întrucât normele în materie de ajutoare de stat fac parte din normele de concurență prevăzute de Tratatul FUE, nu ar fi coerent să se renunțe la o examinare a efectelor unui ajutor în cadrul aplicării articolului 107 TFUE, în condițiile în care o astfel de examinare este necesară pentru aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE.

- 65 Prin intermediul celui de al treilea aspect al primului motiv, recurenta reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a statuat că Comisia a omis, în cadrul procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE, să își exercite competențele de investigare cu scopul de a elimina incertitudinile referitoare la definirea pieței relevante și la poziția sa pe această piață, în pofida faptului că aceste elemente justificaseră, în sine, deschiderea acestei proceduri.
- 66 Or, ar reieși din Comunicarea din 2009 că Comisia este obligată să definească piețele relevante și că, în măsura în care eventuale cote de piață importante sunt considerate un indicator al unei denaturări a concurenței, evaluarea lor trebuie să fie îmbunătățită în cadrul unei evaluări aprofundate.
- 67 În cazul în care Comisia ar fi definit, în speță, în mod corect piața relevantă și cotele de piață, aceasta ar fi considerat că schimburile comerciale nu ar fi putut fi afectate într-o măsură contrară interesului comun, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE, și nu ar fi considerat necesar să reducă valoarea ajutorului.
- 68 Comisia consideră că primele trei aspecte ale primului motiv sunt inadmisibile, susținând în esență că ele constituie motive noi sau nu îndeplinesc cerințele impuse de Regulamentul de procedură al Curții. Comisia consideră, în orice caz, că aceste aspecte ale primului motiv sunt nefondate.

– *Aprecierea Curții*

- 69 În ceea ce privește admisibilitatea primelor trei aspecte ale primului motiv, trebuie amintit, în primul rând, că, potrivit articolului 170 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecății Tribunalului. În cadrul recursului, competența Curții este astfel limitată la aprecierea soluției legale date cu privire la motivele dezbătute în fața primei instanțe. O parte nu poate, așadar, să invoce pentru prima dată în fața Curții un motiv pe care nu l-a invocat în fața Tribunalului, întrucât aceasta ar echivala cu a-i permite să sesizeze Curtea, a cărei competență în materie de recurs este limitată, cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost învestit Tribunalul (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 17 septembrie 2015, Total/Comisia, C-597/13 P, EU:C:2015:613, punctul 22, precum și Hotărârea din 20 decembrie 2017, Comunidad Autónoma de Galicia și Retegal/Comisia, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, punctul 88).
- 70 Cu toate acestea, în speță, în mod eronat Comisia reproșează recurentei că invocă pentru prima dată în stadiul prezentului recurs încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE în susținerea primelor trei aspecte ale primului motiv. Astfel, deși recurenta se referă, în argumentația pe care o dezvoltă în susținerea acestei părți a primului motiv, la dispoziția respectivă, trebuie să se constate că, prin această argumentație, recurenta reproșează fără ambiguitate Tribunalului că a săvârșit o încălcare nu a dispoziției menționate, ci a articolului 107 alineatul (3) TFUE, pentru motivul că Tribunalul ar fi procedat în hotărârea atacată, în cadrul examinării compatibilității ajutorului, la o apreciere eronată a necesității acestuia.
- 71 În al doilea rând, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și din articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții rezultă că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere. În această privință, la articolul 169 alineatul (2) din acest regulament se impune ca motivele și argumentele de drept invocate să identifice cu precizie aspectele din motivarea deciziei Tribunalului care sunt contestate (Hotărârea din 20 septembrie 2016, Mallis și alții/Comisia și BCE, C-105/15 P-C-109/15 P, EU:C:2016:702, punctele 33 și 34, precum și jurisprudența citată).

- 72 În speță, totuși, Comisia susține de asemenea în mod eronat că primul și al treilea aspect ale primului motiv nu respectă aceste cerințe. Astfel, reiese în mod clar din argumentația dezvoltată de recurentă în susținerea acestei părți a primului motiv că reproșează Tribunalului, făcând trimitere în mod explicit la punctele 145-149 din hotărârea atacată, că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a omis, în cadrul aprecierii compatibilității ajutorului în cauză, pe de o parte, să examineze dacă acesta era susceptibil să genereze denaturări ale concurenței pe piața relevantă și, pe de altă parte, să definească piața relevantă, precum și poziția deținută de ea însăși pe aceasta.
- 73 În al treilea și ultimul rând, în măsura în care Comisia susține că al doilea aspect al primului motiv este inadmisibil în măsura în care se întemeiază pe o încălcare a articolului 107 alineatul (3) TFUE, trebuie să se constate că afirmațiile formulate de această instituție, în temeiul cărora reproșează recurenteii că a invocat un „motiv inadmisibil pe fond”, nu permit să se înțeleagă motivul pentru care acest aspect ar fi inadmisibil.
- 74 Rezultă că primele trei aspecte ale primului motiv sunt admisibile.
- 75 În ceea ce privește temeinicia acestei părți a primului motiv, trebuie amintit că, în cadrul examinării criticilor invocate de recurentă cu privire la compatibilitatea, în raport cu articolul 107 alineatul (3) TFUE, a ajutorului regional în cauză pentru un proiect mare de investiții, Tribunalul a constatat mai întâi, la punctele 83-142 din hotărârea atacată, care nu fac obiectul prezentului recurs, că efectul stimulat și proporționalitatea ajutorului în cauză, al cărui quantum se ridică la 49 de milioane de euro, corespundeau, în conformitate cu punctele 21, 22 și, respectiv, 25 din Comunicarea din 2009, precum și cu punctul 33 din aceasta, cu diferența dintre costurile nete ale unei investiții în München (Germania) și cele ale unei investiții la Leipzig, echivalente, în speță, astfel cum reiese în special din cuprinsul punctelor 119 și 131 din această hotărâre, cu un quantum de 17 milioane de euro.
- 76 Pe de altă parte, la punctele 143-150 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins criticile invocate de recurentă cu privire la lipsa examinării de către Comisie a existenței unei denaturări a concurenței. În această privință, Tribunalul a statuat, la punctele 145 și 146 din hotărârea menționată, că, întrucât proporționalitatea ajutorului în cauză nu a fost demonstrată, în conformitate cu punctul 33 din Comunicarea din 2009, pentru partea din acesta care depășește quantumul de 17 milioane de euro, Comisia a putut să prezume efectul negativ al respectivului ajutor care rezultă dintr-o posibilă denaturare a concurenței. La punctele 147-149 din hotărârea menționată, Tribunalul a considerat că această apreciere era confirmată, printre altele, de punctele 7 și 52 din această comunicare, din care reieșea, în opinia sa, că Comisia trebuia să procedeze la compararea efectelor pozitive cu efectele negative ale unui ajutor vizat de comunicarea menționată numai atunci când a stabilit că un ajutor este necesar ca stimulent pentru realizarea investiției în regiunea respectivă. Tribunalul a dedus din acestea că Comisia nu avea, în speță, obligația de a proceda la o analiză economică a situației reale a pieței relevante.
- 77 În esență, prin argumentele pe care le dezvoltă în susținerea primelor trei aspecte ale primului motiv, recurenta urmărește să repună în discuție aceste din urmă aprecieri, reproșând Tribunalului că a statuat că ajutorul în cauză nu respectă cerința proporționalității, astfel cum este prevăzută la punctul 33 din Comunicarea din 2009, pentru simplul motiv că quantumul ajutorului depășește, cu încălcarea acestei dispoziții, diferența dintre costurile nete ale unei investiții în regiunea asistată și cele ale unei investiții în altă regiune, fără a fi demonstrat, în urma unei evaluări comparative a efectelor pozitive și negative ale ajutorului, că acesta ar determina o denaturare a concurenței pe piața relevantă.
- 78 Trebuie să se constate că, prin aceste argumente, recurenta nu contestă validitatea Comunicării din 2009 în raport cu normele Tratatului FUE, printre care figurează în special articolul 107 alineatul (3). În particular, este necesar să se observe că recurenta nu urmărește să repună în discuție, prin intermediul prezentului recurs, decizia Tribunalului de a respinge ca inadmisibile, la punctul 96 din hotărârea atacată, argumentele pe care le invocase în acest sens în primă instanță.

- 79 În acest context, în scopul examinării prezentului motiv, trebuie amintit că aprecierea compatibilității unor măsuri de ajutor cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, este de competența exclusivă a Comisiei, care acționează sub controlul instanțelor Uniunii (Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 80 În această privință, Comisia beneficiază de o largă putere de apreciere a cărei exercitare implică evaluări complexe de ordin economic și social (Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 81 În exercitarea acestei puteri de apreciere, Comisia poate adopta orientări pentru a stabili criteriile pe baza cărora intenționează să evalueze compatibilitatea cu piața internă a unor măsuri de ajutor preconizate de statele membre (Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 39).
- 82 Adoptând astfel de norme de conduită și anunțând, prin publicarea lor, că le va aplica situațiilor vizate de acestea, Comisia își autolimitează exercitarea puterii de apreciere menționate și nu se poate abate, în principiu, de la normele respective fără a risca să fie sancționată, dacă este cazul, pentru încălcarea unor principii generale de drept precum egalitatea de tratament sau protecția încrederii legitime (Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 40 și jurisprudența citată).
- 83 Desigur, astfel cum recurenta subliniază în mod întemeiat, Comisia nu poate să renunțe, prin intermediul adoptării unor norme de conduită, la exercitarea puterii de apreciere pe care i-o conferă articolul 107 alineatul (3) TFUE. Prin urmare, adoptarea Comunicării din 2009 nu exonerează Comisia de obligația sa de a examina împrejurările specifice excepționale pe care le invocă un stat membru, într-un caz particular, pentru a solicita aplicarea directă a articolului 107 alineatul (3) TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 84 În speță, totuși, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 60 din concluziile sale, nici recurenta, nici Freistaat Sachsen nu au susținut că Republica Federală Germania ar fi invocat circumstanțe speciale care să justifice aplicarea directă a articolului 107 alineatul (3) TFUE în privința faptelor din prezenta cauză.
- 85 Or, nu se contestă, în cadrul prezentului recurs, că Tribunalul a statuat în mod întemeiat, la punctele 83-142 din hotărârea atacată, că ajutorul în cauză nu îndeplinea, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 75 din prezenta hotărâre, cerința proporționalității, astfel cum este prevăzută la punctul 33 din Comunicarea din 2009, pentru motivul că valoarea acestui ajutor depășea diferența dintre costurile nete ale unei investiții în München și cele ale unei investiții în Leipzig, diferență care corespundea, pe de altă parte, cuantumului ajutorului recunoscut ca fiind necesar cu titlu de efect stimulant, în temeiul punctelor 21, 22 și 25 din comunicarea menționată. Astfel, după cum a arătat Tribunalul la punctele 118 și 145 din hotărârea atacată, în temeiul punctului 29 din aceasta, „pentru ca un ajutor regional să fie proporțional, cuantumul și intensitatea acestuia trebuie să fie limitate la minimumul necesar pentru realizarea investiției în regiunea asistată”.
- 86 În aceste condiții, trebuie să se constate că Tribunalul a realizat o interpretare corectă a punctului 52 din Comunicarea din 2009 atunci când a considerat, la punctul 148 din hotărârea atacată, că Comisia nu era obligată să procedeze la o comparație între, pe de o parte, efectele pozitive ale ajutorului în cauză, care, potrivit punctelor 11-36 din comunicarea menționată, rezultă din examinarea efectului de stimulare și a proporționalității ajutorului, și, pe de altă parte, efectele negative ale acestui ajutor, care implică, la rândul lor, în conformitate cu punctele 37-51 din comunicarea menționată, aprecierea efectelor produse de ajutorul respectiv asupra concurenței pe piața relevantă.

- 87 Desigur, din cuprinsul punctului 52 din Comunicarea din 2009 reiese că, în cazul în care a stabilit că un ajutor nu este necesar „ca stimulent” pentru realizarea investiției în regiunea respectivă, Comisia este exonerată de efectuarea unei comparații între efectele pozitive și efectele negative ale unui ajutor regional acordat unui proiect mare de investiții.
- 88 Cu toate acestea, astfel cum reiese deja din cuprinsul punctului 85 din prezenta hotărâre și după cum însuși Tribunalul a arătat în esență la punctele 108 și 128 din hotărârea atacată, fără ca recurenta să conteste în cadrul prezentului recurs, condiția referitoare la efectul stimulat al ajutorului se suprapune, în speță, cu cea privind proporționalitatea ajutorului, din moment ce cuantumul ajutorului în cauză care se consideră că îndeplinește această din urmă condiție corespunde tocmai cuantumului necesar ca efect stimulat.
- 89 De altfel, așa cum a subliniat avocatul general la punctul 51 din concluziile sale, un ajutor al cărui quantum depășește ceea ce este necesar pentru realizarea unei investiții în regiunea asistată nu poate fi declarat compatibil pentru simplul motiv că nu implică efecte negative asupra concurenței.
- 90 Prin urmare, întrucât a constatat că ajutorul în cauză nu respectă cerința proporționalității, astfel cum este aceasta prevăzută la punctul 33 din Comunicarea din 2009, Tribunalul a putut deduce în mod întemeiat, la punctul 146 din hotărârea atacată, că, în conformitate cu punctul 52 din comunicarea menționată, Comisia putea să prezume, în cadrul examinării compatibilității ajutorului în cauză în raport cu condițiile prevăzute de comunicarea menționată, că acesta determina o denaturare a concurenței pe piața în cauză.
- 91 Rezultă că, pentru aceleași motive, Comisia nu era obligată, în scopul aprecierii compatibilității ajutorului în cauză în raport cu aceleași condiții, nici să definească piața relevantă. Prin urmare, Tribunalul a statuat fără a săvârși o eroare de drept, la punctul 149 din hotărârea atacată, că Comisia nu avea obligația, în scopul aprecierii respective, să stabilească poziția deținută de recurentă pe această piață.
- 92 Este necesar să se precizeze că, spre deosebire de ceea ce sugerează recurenta, nu rezultă în niciun mod din ceea ce precedă că Comisia ar fi exonerată astfel de obligația de a stabili, în vederea calificării unei măsuri drept „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, că aceasta îndeplinește toate condițiile prevăzute de dispoziția menționată, în special condiția ca măsura respectivă să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența (a se vedea în special Hotărârea din 21 decembrie 2016, Comisia/World Duty Free Group și alții, C-20/15 P și C-21/15 P, EU:C:2016:981, punctul 53).
- 93 Astfel, trebuie amintit că examinarea compatibilității unei măsuri naționale în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE presupune, în orice caz, ca această măsură să constituie un „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 94 Rezultă că, pentru a constata existența unui „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, Comisia rămâne obligată să examineze dacă măsura în cauză este susceptibilă să denatureze concurența, prezentând în decizia sa toate informațiile relevante privind efectele previzibile ale acestuia (Hotărârea din 30 aprilie 2009, Comisia/Italia și Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, punctul 57).
- 95 Trebuie totuși amintit că recurenta nu invocă, în susținerea prezentului motiv, astfel cum s-a arătat la punctul 70 din prezenta hotărâre, și, de altfel, nici în susținerea celui de al doilea motiv de recurs, niciun argument întemeiat pe încălcarea articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 96 În consecință, primele trei aspecte ale primului motiv trebuie respinse ca fiind nefondate.

Cu privire la al patrulea aspect al primului motiv

– Argumentele părților

- 97 Prin intermediul celui de al patrulea aspect al primului motiv, recurenta susține că Tribunalul a săvârșit o denaturare a faptelor și a elementelor de probă considerând că un ajutor în valoare de 17 milioane de euro ar fi fost suficient pentru a determina decizia de investiție. Astfel, un ajutor de un asemenea quantum nu ar fi fost preconizat în cadrul procesului decizional al recurente, decizia privind alegerea amplasamentului fiind adoptată în considerarea acordării unui ajutor de aproximativ 50 de milioane de euro.
- 98 Comisia susține că al patrulea aspect al primului motiv este inadmisibil și, în orice caz, nefondat.

– Aprecierea Curții

- 99 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în temeiul articolului 256 TFUE, al articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții, un recurent trebuie să indice cu precizie elementele care ar fi fost denaturate de Tribunal și să demonstreze erorile de analiză care, în opinia sa, ar fi condus Tribunalul la această denaturare. În plus, o denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile din dosar, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (a se vedea în special Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia, Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Comisia/Ferracci, C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873, punctul 86).
- 100 Or, în speță, trebuie să se constate că recurenta se limitează să reproșeze Tribunalului că a denaturat faptele și elementele de probă considerând că un ajutor în quantum de 17 milioane de euro era suficient pentru a o stimula să procedeze la investiția în cauză, fără a indica, contrar cerințelor amintite la punctul 71 din prezenta hotărâre, aspectele din motivarea hotărârii atacate care sunt contestate și fără a expune motivele pentru care Tribunalul ar fi făcut în această privință constatări în mod vădit contrare conținutului înscrisurilor din dosar sau le-ar fi atribuit acestora o semnificație pe care în mod vădit nu o au.
- 101 Rezultă că, sub pretextul de a reproșa Tribunalului săvârșirea unei denaturări, recurenta urmărește, în realitate, să obțină din partea Curții o nouă apreciere a elementelor de fapt și a elementelor de probă, pentru a o înlocui pe cea reținută de Tribunal, ceea ce nu este de competența Curții în cadrul unui recurs.
- 102 Prin urmare, al patrulea aspect al primului motiv trebuie respins ca inadmisibil.
- 103 Rezultă din tot ceea ce precedă că primul motiv trebuie respins ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentele părților

- 104 Prin intermediul celui de al doilea motiv, împărțit în două aspecte, recurenta reproșează Tribunalului că a săvârșit mai multe erori de drept atunci când a statuat, la punctele 165-181 din hotărârea atacată, că Comisia a limitat în mod întemeiat ajutorul în cauză la un quantum sub pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008.

- 105 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, recurenta susține că, procedând astfel, Tribunalul a viciat hotărârea atacată printr-o încălcare a articolului 288 TFUE, precum și a articolului 3 și a articolului 13 alineatul (1) din acest regulament.
- 106 În ceea ce privește, în primul rând, încălcarea articolului 288 TFUE, recurenta reproșează Tribunalului că a permis Comisiei, prin adoptarea deciziei în litigiu, să deroge de la Regulamentul nr. 800/2008, în măsura în care declararea compatibilității ajutorului în cauză, care rezultă de la articolul 13 alineatul (1) din acest regulament, ar fi redusă la o simplă prezumție.
- 107 Aceasta arată că, deși Comisia are competența de a declara incompatibil cu piața internă un ajutor notificat atunci când quantumul respectivului ajutor depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008, respectarea ierarhiei normelor s-ar opune, în schimb, ca această instituție să poată declara incompatibilă partea dintr-un asemenea ajutor care nu depășește pragul respectiv. În această privință, Tribunalul nu ar fi ținut seama de faptul că, prin adoptarea acestui regulament, Comisia a transferat statelor membre competența de a aprecia compatibilitatea ajutoarelor al căror quantum nu depășește pragul menționat.
- 108 Regulamentul nr. 800/2008 s-ar întemeia astfel pe o apreciere globală a efectelor pozitive și a efectelor negative ale ajutoarelor regionale, în special a eventualelor denaturări ale concurenței pe care aceste ajutoare le determină. Această apreciere globală s-ar concretiza la articolul 6 alineatul (2) din regulamentul respectiv prin stabilirea unui prag la nivelul căruia obiectivul de dezvoltare regională și de coeziune ar prevala asupra eventualelor denaturări ale concurenței. Regulamentul menționat ar fi clarificat astfel cu caracter obligatoriu comparația impusă la articolul 107 alineatul (3) litera (c) TFUE între efectele pozitive și efectele negative ale ajutoarelor regionale.
- 109 Ar rezulta din acestea că Regulamentul nr. 800/2008 conferă întreprinderilor eligibile dreptul ca ajutoarele acordate în conformitate cu acest regulament să fie considerate compatibile cu piața internă. Astfel, regulamentul menționat ar acorda statelor membre posibilitatea fie de a proceda la notificarea unui ajutor al cărui quantum depășește pragul de notificare individuală prevăzută de acesta, fie de a acorda, fără să procedeze la o astfel de notificare, un ajutor care nu depășește acest prag. Or, abordarea reținută de Tribunal în hotărârea atacată ar conduce la pierderea de către statul membru care notifică un ajutor care depășește pragul menționat a dreptului de a beneficia de exceptarea pe categorii prevăzută de Regulamentul nr. 800/2008, plasând un astfel de ajutor în marja de apreciere a Comisiei. Un asemenea rezultat ar fi contrar indicației care figurează la nota de subsol aferentă punctului 56 din Comunicarea din 2009, potrivit căreia un ajutor ar putea fi acordat întotdeauna până la pragul de notificare individuală.
- 110 Această interpretare ar fi confirmată de articolul 7 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 659/1999, care prevede posibilitatea ca statul membru în cauză să modifice măsura notificată în cursul procedurii oficiale de investigare. Statul membru nu ar putea fi obligat, așadar, să renunțe la notificarea sa pentru a putea beneficia de autorizația de a acorda un ajutor care nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008. Considerentul (7) al acestui din urmă regulament s-ar întemeia de asemenea pe interdependența dintre procedura de notificare individuală și exceptarea pe categorii, întrucât, potrivit considerentului menționat, în cadrul procedurii de notificare, Comisia are obligația de a evalua ajutoarele pe baza condițiilor prevăzute de regulamentul respectiv.
- 111 Această argumentație ar fi confirmată și de jurisprudența privind schemele de ajutor, astfel cum reiese aceasta în special din Hotărârea din 6 martie 2002, Diputación Foral de Álava și alții/Comisia (T-127/99, T-129/99 și T-148/99, EU:T:2002:59, punctele 228 și 229), în care Tribunalul a considerat că un ajutor individual care nu este integral acoperit de o decizie de aprobare a schemei generale de ajutor în cauză nu poate fi controlat de Comisie decât în măsura în care subvenția acordată depășește plafonul stabilit în această decizie.

- 112 În ceea ce privește, în al doilea rând, încălcarea articolului 3 și a articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, recurenta susține că din aceste dispoziții rezultă că un ajutor al cărui quantum nu depășește pragul de notificare individuală și care îndeplinește condițiile stabilite de regulamentul respectiv este compatibil cu piața internă. Un astfel de ajutor ar trebui, așadar, să fie clasificat drept „ajutor existent”, în sensul articolului 1 litera (b) din Regulamentul nr. 659/1999 și, prin urmare, nu ar trebui să fie notificat Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE.
- 113 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, recurenta susține că hotărârea atacată încalcă principiul nediscriminării, întrucât concurenții săi ar avea dreptul să solicite, în temeiul IZG, acordarea unui ajutor care nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008.
- 114 Comisia apreciază că al doilea motiv este inadmisibil, întrucât este vorba despre un motiv nou. În orice caz, acest motiv ar fi nefondat.

Aprecierea Curții

- 115 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurenta reproșează în esență Tribunalului că, încălcând articolul 288 TFUE, nu a ținut seama de competența statelor membre și a încălcat articolul 3 și articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008 și principiul nediscriminării prin faptul că a statuat, la punctele 165-181 din hotărârea atacată, că Comisia era îndreptățită să concluzioneze în sensul incompatibilității ajutorului în cauză cu piața internă în ceea ce privește partea din quantumul acestui ajutor care nu atinge pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din acest regulament pentru ajutoarele regionale acordate proiectelor mari de investiții.
- 116 Acest motiv urmărește astfel să susțină că hotărârea atacată este afectată de erori de drept în măsura în care privește examinarea compatibilității părții din ajutorul în cauză care depășește quantumul său considerat conform cu cerința proporționalității, astfel cum este prevăzută această cerință la punctul 33 din Comunicarea din 2009, și anume un quantum de 17 milioane de euro, până la limita pragului de notificare individuală menționat, care se ridică în speță la 22,5 milioane de euro, aspect care nu este contestat de părți.
- 117 În ceea ce privește admisibilitatea celui de al doilea motiv, trebuie să se observe că, desigur, astfel cum arată Comisia, recurenta nu a invocat explicit, în susținerea acțiunii formulate în fața Tribunalului, încălcarea articolului 288 TFUE, precum și a articolului 3 și a articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008.
- 118 Cu toate acestea, rezultă în mod clar din termenii cererii introductive în primă instanță că, prin acțiunea sa în fața Tribunalului, recurenta, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 162 și 163 din hotărârea atacată, reproșă Comisiei, prin intermediul unui al treilea motiv, invocat cu titlu subsidiar, care era întemeiat pe „limitarea quantumului ajutorului la un quantum inferior celui exceptat de la obligația de notificare”, că a încălcat „Regulamentul nr. 800/2008”. Recurenta susținea în această privință că, în caz de notificare, ajutorul trebuia să fie considerat întotdeauna compatibil în limita pragului care declanșează obligația de notificare, prevăzut de acest regulament, astfel încât statul membru trebuia în mod necesar să aibă posibilitatea de a acorda un ajutor până la pragul respectiv.
- 119 În plus, potrivit formulării explicite din cererea introductivă, recurenta susținea în fața Tribunalului că, prin limitarea quantumului ajutorului la un quantum inferior pragului care declanșează obligația de notificare, și anume la un quantum de 17 milioane de euro, Comisia aducea atingere competențelor Republicii Federale Germania, ceea ce ar conduce, pe de altă parte, la „o discriminare ilegală [...] în raport cu alți beneficiari de ajutoare care [puteau] obține, în temeiul IZG, ajutoare în quantum de 22,5 milioane de euro, [...] exceptate de la obligația de notificare”.

- 120 În aceste condiții, nu se poate considera că recurența, prin prezentul motiv de recurs, invocă un motiv nou, cu încălcarea jurisprudenței amintite la punctul 69 din prezenta hotărâre.
- 121 În consecință, cel de al doilea motiv este admisibil.
- 122 În ceea ce privește temeinicia motivului menționat, trebuie arătat că acesta se întemeiază pe dubla premisă potrivit căreia, prin adoptarea Regulamentului nr. 800/2008, Comisia, în primul rând, ar fi transferat statelor membre competența de a aprecia compatibilitatea cu piața internă a ajutoarelor de stat al căror quantum nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din regulamentul menționat și, în al doilea rând, ar fi declarat astfel de ajutoare, în conformitate cu articolul 3 și cu articolul 13 alineatul (1) din acesta, ca fiind compatibile cu piața internă în cazul în care îndeplinesc toate condițiile prevăzute de acesta, respectivele ajutoare fiind astfel autorizate ca „ajutoare existente”, în sensul articolului 1 litera (b) din Regulamentul nr. 659/1999.
- 123 Ar rezulta că, în cazul în care un ajutor depășește pragul de notificare individuală, Comisia, în cadrul examinării unei notificări individuale efectuate în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, ar fi competentă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, să aprecieze exclusiv compatibilitatea părții din acest ajutor care depășește pragul menționat anterior. Comisia nu ar putea, în schimb, în decizia sa finală adoptată în temeiul acestei dispoziții, să declare incompatibilă partea din quantumul ajutorului care este inferioară pragului respectiv, având în vedere că o astfel de decizie nu ar putea, fără a încălca articolul 288 TFUE, să deroge de la articolul 3 și de la articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008.
- 124 Este însă necesar să se constate că dubla premisă pe care se bazează această argumentație este eronată, întrucât nu ține seama nici de sistemul de control al ajutoarelor de stat instituit de Tratatul FUE, nici de domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 800/2008.
- 125 În ceea ce privește prima dintre aceste premise, referitoare la competențele Comisiei și, respectiv, ale statelor membre în materie de control al ajutoarelor de stat, trebuie amintit că, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 165 din hotărârea atacată, în cadrul sistemului de control instituit de Tratatul FUE, statele membre au obligația, pe de o parte, de a notifica Comisiei fiecare măsură care urmărește să instituie sau să modifice un ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE și, pe de altă parte, de a nu pune în aplicare o astfel de măsură, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) TFUE, atât timp cât instituția menționată nu a adoptat o decizie finală privind măsura respectivă (a se vedea în special Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 56 și jurisprudența citată).
- 126 Această obligație a statului membru în cauză de a notifica orice ajutor nou Comisiei este precizată la articolul 2 din Regulamentul nr. 659/1999 (Hotărârea din 21 iulie 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, punctul 32).
- 127 Cu toate acestea, astfel cum a arătat de asemenea Tribunalul la punctele 167-169 din hotărârea atacată, Consiliul este autorizat, conform articolului 109 TFUE, să adopte toate regulamentele utile pentru aplicarea articolelor 107 și 108 TFUE și să stabilească în special condițiile de aplicare a articolului 108 alineatul (3) TFUE, precum și categoriile de ajutoare care sunt exceptate de la procedura prevăzută de această din urmă dispoziție. Pe de altă parte, în temeiul articolului 108 alineatul (4) TFUE, Comisia poate adopta regulamente privind categoriile de ajutoare de stat cu privire la care Consiliul, în temeiul articolului 109 TFUE, a considerat că pot fi exceptate de la procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE. Astfel, Regulamentul nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor [107 și 108 TFUE] anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO 1998, L 142, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 31), în temeiul căruia a fost adoptat ulterior Regulamentul nr. 800/2008, fusese adoptat în temeiul articolului 94 din Tratatul CE (devenit articolul 89 CE, devenit, la rândul său, articolul 109 TFUE) (a se vedea în special Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 57 și 58, precum și jurisprudența citată).

- 128 Rezultă că, astfel cum a amintit Tribunalul la punctul 170 din hotărârea atacată, în pofida obligației de notificare prealabilă a fiecărei măsuri de instituire sau de modificare a unui ajutor nou, care este impusă statelor membre în temeiul tratatelor și care constituie unul dintre elementele fundamentale ale sistemului de control al ajutoarelor de stat, dacă o măsură de ajutor adoptată de un stat membru îndeplinește condițiile relevante prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008, acest stat membru se poate prevala de exceptarea de la obligația sa de notificare prevăzută la articolul 3 din acest regulament. În schimb, din considerentul (7) al regulamentului menționat reiese că ajutoarele de stat care nu intră sub incidența acestui regulament se supun în continuare obligației de notificare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) TFUE (a se vedea în special Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 59 și jurisprudența citată).
- 129 În speță, este cert că ajutorul în cauză depășește pragul de notificare individuală aplicabil, prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008 și că, prin urmare, pentru acest unic motiv, un astfel de ajutor, care nu intră în domeniul de aplicare al acestui regulament, este exclus de la exceptarea de la obligația de notificare individuală prevăzută în special la articolul 3 și la articolul 13 alineatul (1) din regulamentul menționat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 21 iulie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt/Comisia, C-459/10 P, nepublicată, EU:C:2011:515, punctul 30).
- 130 În consecință, statul membru respectiv era obligat, în prezenta cauză, să notifice individual Comisiei acest ajutor în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, notificare care de altfel este cert că a fost efectuată de Republica Federală Germania.
- 131 În conformitate cu această dispoziție, ajutorul respectiv nu putea, așadar, să fie pus în aplicare atât timp cât Comisia nu adoptase, în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 659/1999, o decizie finală cu privire la acesta.
- 132 În ceea ce privește aprecierea compatibilității unui asemenea ajutor cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, o astfel de apreciere, așa cum s-a constatat deja la punctul 79 din prezenta hotărâre, este de competența exclusivă a Comisiei, care acționează sub controlul instanțelor Uniunii.
- 133 Contrar susținerilor recurente, prin adoptarea Regulamentului nr. 800/2008, Comisia nu a transferat statelor membre această competență pentru ajutoarele vizate de regulamentul menționat, al căror quantum nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din acest regulament.
- 134 Astfel, pe de o parte, după cum a arătat avocatul general la punctul 100 din concluziile sale, având în vedere că această competență i-a fost atribuită cu titlu exclusiv de dreptul primar al Uniunii, la articolele 107 și 108 TFUE, Comisia nu poate deroga de la aceasta nici măcar pentru o categorie specifică de ajutoare, prin adoptarea unui regulament.
- 135 Pe de altă parte, trebuie să se observe că, prin Regulamentul nr. 800/2008, Comisia s-a limitat în esență să își exercite *ex ante* competențele conferite prin articolul 107 alineatul (3) TFUE pentru toate ajutoarele care îndeplinesc condițiile prevăzute de acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 65).
- 136 În acest scop, Regulamentul nr. 800/2008, astfel cum reiese din considerentele (2)-(4) ale acestuia, prevede criterii de compatibilitate generale care au fost elaborate pe baza experienței dobândite de Comisie în cadrul aplicării articolelor 107 și 108 TFUE. În cazul în care aceste criterii sunt îndeplinite, ajutorul în cauză este, în conformitate în special cu articolul 3 și cu articolul 13 alineatul (1) din acest regulament, compatibil cu piața internă, în sensul articolului 107 alineatul (3) TFUE, și este exceptat de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE.

- 137 Cu toate acestea, în cazul în care o cerere de ajutor este adresată autorității competente dintr-un stat membru în temeiul Regulamentului nr. 800/2008, numai această autoritate națională va fi verificat, ținând seama de elementele care i-au fost prezentate, dacă ajutorul solicitat îndeplinește toate condițiile relevante prevăzute de regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 66 și 93).
- 138 Or, astfel cum Curtea a statuat deja, numai dacă o măsură de ajutor adoptată de un stat membru îndeplinește efectiv condițiile relevante prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008, acest stat membru este scutit de obligația sa de notificare. În schimb, în cazul în care un ajutor a fost acordat în temeiul regulamentulului menționat, deși nu erau îndeplinite toate condițiile stabilite pentru a beneficia de acesta, ajutorul respectiv a fost acordat cu încălcarea obligației de notificare și trebuie să fie considerat ilegal (Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 99).
- 139 Într-o asemenea situație, potrivit jurisprudenței Curții, atât instanțelor naționale, cât și organelor administrației statelor membre le revine sarcina de a garanta că sunt avute în vedere toate consecințele care decurg din încălcarea articolului 108 alineatul (3) ultima teză TFUE, în special în ceea ce privește validitatea actelor de executare și recuperarea ajutoarelor acordate fără a ține seama de această dispoziție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 89-92, 100 și 130).
- 140 Pe de altă parte, revine Comisiei, în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 659/1999, sarcina de a examina, fie din proprie inițiativă, fie în cadrul unei plângeri formulate de o parte interesată, în lumina articolelor 107 și 108 TFUE, un astfel de ajutor acordat cu încălcarea Regulamentului nr. 800/2008 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 114).
- 141 Astfel, deși Comisia este autorizată să adopte regulamente de exceptare pe categorii de ajutoare, pentru asigurarea unei supravegheri eficiente a normelor privind concurența în materia ajutoarelor de stat și pentru simplificarea procedurilor administrative, asemenea regulamente nu pot în niciun caz să slăbească competența sa de control în acest domeniu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2016, *Dilly's Wellnesshotel*, C-493/14, EU:C:2016:577, punctul 38, și Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 60).
- 142 Rezultă că, prin adoptarea Regulamentului nr. 800/2008, Comisia nu a conferit nicio competență decizională definitivă autorităților naționale în ceea ce privește întinderea exceptării de la obligația de notificare și, prin urmare, în ceea ce privește aprecierea condițiilor prevăzute de regulamentul menționat, căreia îi este subordonată o astfel de exceptare. Autoritățile menționate se află în această privință pe același plan cu potențialii beneficiari de ajutoare și trebuie să se asigure că deciziile acestora se conformează regulamentulului respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 101 și 102).
- 143 Prin urmare, atunci când o autoritate națională acordă un ajutor prin aplicarea eronată a Regulamentului nr. 800/2008, o face cu încălcarea atât a dispozițiilor acestui regulament, cât și a articolului 108 alineatul (3) TFUE (Hotărârea din 5 martie 2019, *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 103).
- 144 Așadar, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 177 din hotărârea atacată, că, în cazul în care un stat membru consideră că un ajutor îndeplinește condițiile prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008, acest ajutor beneficiază cel mult de o prezumție de compatibilitate cu piața internă. Astfel, potrivit jurisprudenței citate la punctele 139 și 140 din prezenta hotărâre, conformitatea unui asemenea ajutor cu condițiile menționate poate fi repusă în discuție atât în fața unei instanțe naționale sau a unei autorități naționale, cât și în fața Comisiei.

- 145 În această privință, trebuie de altfel amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, este exclus ca o autoritate națională să fi putut crea în privința unui beneficiar al unui ajutor acordat în mod greșit în temeiul Regulamentului nr. 800/2008 o încredere legitimă în legalitatea acestui ajutor. Astfel, având în vedere caracterul imperativ al controlului ajutoarelor de stat realizat de Comisie în temeiul articolului 108 TFUE, întreprinderile care beneficiază de un ajutor nu pot avea, în principiu, încredere legitimă în legalitatea ajutorului decât dacă acesta a fost acordat cu respectarea procedurii prevăzute la acest articol (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 98, precum și jurisprudența citată).
- 146 Rezultă că Regulamentul nr. 800/2008 nu afectează competența exclusivă de care dispune Comisia pentru a aprecia, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, compatibilitatea unui ajutor acordat în temeiul regulamentul menționat. Comisia rămâne, așadar, singura autorizată să declare un astfel de ajutor compatibil cu piața internă în temeiul dispoziției respective, indiferent dacă quantumul acestui ajutor depășește sau nu pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din același regulament.
- 147 În ceea ce privește a doua dintre premisele menționate la punctul 122 din prezenta hotărâre, referitoare la domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 800/2008, potrivit căreia, prin adoptarea acestui regulament, Comisia ar fi declarat ajutoarele de stat al căror quantum nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din același regulament ca fiind compatibile cu piața internă dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de același regulament, ajutoarele respective fiind astfel autorizate cu titlu de „ajutoare existente”, în sensul articolului 1 litera (b) din Regulamentul nr. 659/1999, trebuie amintit că, desigur, articolul 3 și articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008 prevăd că ajutoarele care îndeplinesc condițiile prevăzute de acesta „sunt compatibile” cu piața internă, în sensul articolului 107 alineatul (3) TFUE.
- 148 Nu rezultă însă, contrar susținerilor recurente, că un astfel de ajutor trebuie să fie considerat „autorizat” ca „ajutor existent”, în sensul articolului 1 litera (b) subpunctul (ii) din Regulamentul nr. 659/1999. Astfel, potrivit acestei dispoziții, pentru ca o schemă de ajutor sau un ajutor individual să poată fi calificat ca atare, această schemă sau acest ajutor trebuie să fi fost „autorizat de Comisie sau de Consiliu”.
- 149 Or, un ajutor acordat de un stat membru în temeiul Regulamentului nr. 800/2008 nu poate fi considerat ca fiind autorizat de Comisie. Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctelor 137-142 din prezenta hotărâre, autoritățile naționale competente sunt cele care examinează dacă un ajutor acordat în temeiul regulamentul menționat îndeplinesc, într-un caz concret, condițiile prevăzute de acesta, însă fără a dispune ele însele de o competență decizională finală în ceea ce privește aprecierea compatibilității acestui ajutor cu piața internă.
- 150 Pe de altă parte, având în vedere însăși natura sa, nici Regulamentul nr. 800/2008 nu procedează la o astfel de apreciere concretă a compatibilității unei scheme de ajutor determinate sau a unui ajutor individual dat în raport cu condițiile pe care le prevede, un astfel de regulament limitându-se, astfel cum s-a arătat la punctul 136 din prezenta hotărâre, să enunțe, pe baza experienței dobândite de Comisie în cadrul aplicării articolelor 107 și 108 TFUE, criteriile generale de compatibilitate pentru anumite categorii de ajutoare.
- 151 Prin urmare, în cazul în care un stat membru consideră că un ajutor îndeplinește condițiile prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008, acest ajutor nu poate fi considerat, doar pentru acest motiv, ca fiind autorizat de Comisie ca ajutor compatibil cu piața internă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, punctul 50).
- 152 Numai o decizie adoptată de Comisie în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, cum ar fi în special o decizie adoptată în aplicarea articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999, care procedează la aprecierea concretă a acestui ajutor, poate constitui o astfel de autorizare.

- 153 Rezultă că, așa cum Tribunalul a considerat în esență, în mod întemeiat, la punctele 176, 179 și 180 din hotărârea atacată, un ajutor acordat de un stat membru în temeiul Regulamentului nr. 800/2008 nu poate, pentru simplul motiv că ar îndeplini toate condițiile prevăzute de acesta, să fie considerat ajutor existent autorizat de Comisie.
- 154 Prin urmare și cu atât mai mult, simplul fapt că quantumul unui ajutor atinge pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008 nu poate în niciun caz, contrar susținerilor recurente, să confere dreptul la un ajutor cu un astfel de quantum.
- 155 Astfel, pe de o parte, pe lângă faptul că un astfel de ajutor nu ar putea în niciun caz, având în vedere domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 800/2008, să fie considerat un ajutor existent autorizat de Comisie, condiția potrivit căreia quantumul ajutorului nu trebuie să depășească acest prag, deși este una dintre cele care trebuie respectate pentru ca un ajutor să fie exceptat de la notificare și să fie compatibil cu piața internă, conform articolului 3 și articolului 13 alineatul (1) din acest regulament, prezintă o natură pur procedurală, în sensul că quantumul ajutorului care corespunde respectivului prag nu reflectă în niciun mod o apreciere efectuată de Comisie în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE în ceea ce privește compatibilitatea unui ajutor cu piața internă, în special în ceea ce privește caracterul necesar al unui astfel de ajutor.
- 156 Pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008 rezultă, astfel, dintr-un calcul aritmetic bazat pe quantumul maxim al ajutorului pe care o investiție cu costuri eligibile de 100 de milioane de euro îl poate primi în funcție de plafonul aplicabil pentru marile întreprinderi, prevăzut în harta ajutoarelor regionale aprobată la data acordării ajutorului, care echivala, în speță, în conformitate cu Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, cu o rată de intensitate maximă, în ceea ce privește regiunea Leipzig, care ajungea la 30 % [a se vedea Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013 – Harta ajutoarelor de stat regionale: Germania (JO 2006, C 295, p. 6, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 231)].
- 157 Pe de altă parte, un ajutor regional pentru investiții trebuie, pentru a fi compatibil cu piața internă conform articolului 3 și articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul nr. 800/2008, să îndeplinească toate condițiile de fond prevăzute de acest regulament, în special cea referitoare la efectul stimulat al ajutorului prevăzut la articolul 8 alineatul (3) litera (e) din acesta, care prevede că ajutoarele pentru întreprinderi mari reglementate de acesta sunt considerate a avea un efect stimulat în cazul în care statul membru verifică, înainte de a acorda ajutorul individual în cauză, că din documentația pregătită de beneficiar rezultă că proiectul nu ar fi fost realizat ca atare în regiunea asistată în cauză în absența ajutorului.
- 158 Rezultă că un ajutor a cărui valoare nu depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008 nu numai că nu poate fi considerat ajutor existent autorizat de Comisie, ci, în plus, nu poate fi considerat compatibil cu piața internă, conform articolului 3 și articolului 13 alineatul (1) din acest regulament, decât în cazul în care, pe de altă parte, ajutorul în cauză îndeplinește toate cerințele de fond prevăzute de acesta din urmă, în special aceea ca valoarea sa să respecte condiția referitoare la efectul stimulat al ajutorului, prevăzută la articolul 8 alineatul (3) litera (e) din regulamentul menționat.
- 159 În consecință, un ajutor al cărui quantum depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008, care, astfel cum s-a arătat deja la punctul 129 din prezenta hotărâre, nu intră în domeniul de aplicare al acestui regulament și, prin urmare, trebuie notificat Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, nu poate fi considerat ajutor care a fost autorizat prin regulamentul menționat în ceea ce privește partea din quantumul său care nu depășește acest prag, cu atât mai mult în cazul în care nu s-a dovedit că această parte a ajutorului îndeplinește toate condițiile de fond prevăzute de acest regulament, în special cea referitoare la efectul stimulat al ajutorului.

- 160 Rezultă din ceea ce precedă că, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a statuat, la punctele 173, 176 și 181 din hotărârea atacată, că un ajutor al cărui quantum depășește pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008 trebuie să fie apreciat pentru întregul quantum, inclusiv pentru partea care nu depășește acest prag, ca „ajutor nou”, în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul nr. 659/1999, în cadrul unei examinări individuale, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE.
- 161 În aceste condiții, compatibilitatea ajutorului în cauză cu piața internă trebuia, în ceea ce privește întregul quantum al acestuia, să fie evaluată în cadrul unei notificări individuale efectuate în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE pe baza, astfel cum precizează de asemenea considerentul (7) al Regulamentului nr. 800/2008, atât a condițiilor de fond prevăzute de acest regulament, cât și a criteriilor definite în orientările și în cadrele specifice adoptate de Comisie. În schimb, astfel cum reiese deja din cuprinsul punctelor 155 și 156 din prezenta hotărâre, pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din regulamentul menționat este lipsit de relevanță în această privință (a se vedea prin analogie Hotărârea din 21 iulie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt/Comisia, C-459/10 P, nepublicată, EU:C:2011:515, punctele 30 și 31).
- 162 Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 173 din hotărârea atacată, că compatibilitatea ajutorului în cauză, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, trebuie să fie apreciată ținând seama în special de cerințele prevăzute de Comunicarea din 2009.
- 163 Or, astfel cum s-a constatat deja în cadrul examinării primului motiv, nu se contestă că Tribunalul a considerat în mod întemeiat, în special la punctele 119 și 131 din hotărârea atacată, că ajutorul în cauză, pentru a fi conform cu cerințele referitoare la efectul stimulat și la proporționalitatea ajutorului, astfel cum sunt prevăzute la punctele 21, 22 și, respectiv, 25, precum și la punctul 33 din această comunicare, nu putea depăși suma de 17 milioane de euro.
- 164 Desigur, este adevărat că, după cum a arătat recurenta în ședință, criteriile de fond definite de Regulamentul nr. 800/2008 trebuie, de asemenea, astfel cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 161 din prezenta hotărâre, să fie luate în considerare în scopul aprecierii compatibilității unui ajutor în cadrul unei notificări individuale efectuate în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE. Astfel, în cazul în care un stat membru notifică Comisiei un ajutor care este conform cu condițiile prevăzute de Regulamentul nr. 800/2008, aceasta din urmă trebuie, în principiu, să autorizeze acest ajutor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 43).
- 165 Cu toate acestea, contrar celor sugerate de recurentă, aprecierea compatibilității unui ajutor cu piața internă, sub sancțiunea încălcării articolului 107 alineatul (3) TFUE, care constituie temeiul juridic atât al Regulamentului nr. 800/2008, cât și al Comunicării din 2009, nu poate în niciun caz varia după cum această apreciere are loc în raport cu condițiile stabilite de acest regulament sau cu cele prevăzute de această comunicare. În special, recurenta afirmă în mod greșit că are dreptul de a obține, în temeiul regulamentului menționat, un quantum al ajutorului superior celui autorizat de Comisie în decizia în litigiu în cadrul unei notificări individuale.
- 166 Astfel, rezultă din jurisprudența Curții referitoare la articolul 107 alineatul (3) TFUE că un ajutor regional pentru investiții, pentru a fi compatibil cu piața internă, trebuie să fie necesar pentru punerea în aplicare a investiției respective și, prin urmare, pentru a realiza obiectivele menționate la această dispoziție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 iulie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt/Comisia, C-459/10 P, nepublicată, EU:C:2011:515, punctul 33, Hotărârea din 13 iunie 2013, HGA și alții/Comisia, C-630/11 P-C-633/11 P, EU:C:2013:387, punctele 104 și 105, precum și Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 49).

- 167 Astfel, conform articolului 107 alineatul (3) TFUE, cerințele referitoare la efectul stimulat și la proporționalitatea ajutorului prevăzute la punctele 21, 22, 25 și 33 din Comunicarea din 2009 corespund în esență condiției referitoare la efectul stimulat al ajutorului, prevăzută la articolul 8 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 800/2008, potrivit căruia aplicarea exceptării prevăzute de acest regulament ajutoarelor regionale vizate la articolul 13 alineatul (1) din acesta, care sunt acordate întreprinderilor mari, este subordonată, astfel cum s-a arătat deja la punctul 157 din prezenta hotărâre, condiției de a se demonstra că proiectul nu ar fi fost realizat ca atare în regiunea asistată în cauză în absența ajutorului.
- 168 Rezultă că, astfel cum a indicat Comisia în ședință ca răspuns la o întrebare adresată de Curte, cuantumul ajutorului necesar considerat compatibil de Comisie în cadrul, precum în prezenta cauză, al unei notificări individuale, examinată în raport cu condițiile stabilite în Comunicarea din 2009, ar fi identic cu cel care este considerat ca fiind conform cu dispozițiile prevăzute în Regulamentul nr. 800/2008.
- 169 În orice caz, în speță, trebuie să se constate că, deși Tribunalul a apreciat efectul de stimulare și proporționalitatea ajutorului în principal luând în considerare cerințele prevăzute de Comunicarea din 2009, având în vedere caracterul lor mai detaliat, acesta s-a referit de asemenea în mod explicit, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 80 din hotărârea atacată, care de altfel nu a fost contestat de recurentă în cadrul recursului său, la articolul 8 alineatul (3) litera (e) din Regulamentul nr. 800/2008, referitor la efectul stimulat al ajutorului, în cadrul aprecierii sale cu privire la acest aspect.
- 170 În măsura în care, în ședință, recurenta a susținut în această privință că aplicarea acestei dispoziții ar fi exclusă, în speță, de alineatul (4) al articolului menționat, având în vedere că ajutorul în cauză ar constitui o „măsură fiscală”, în sensul acestui alineat, este suficient să se constate că argumentația respectivă, care urmărește să conteste pentru prima dată în stadiul recursului punctul 80 din hotărârea atacată, este nu numai, potrivit jurisprudenței amintite la punctul 69 din prezenta hotărâre, inadmisibilă, ci, în plus, este lipsită de orice temei, întrucât ajutorul în cauză nu este, în mod vădit, o măsură fiscală. În plus, recurenta nu a susținut în niciun mod și nici, *a fortiori*, nu a stabilit că, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul nr. 800/2008, avea dreptul la acest ajutor, în temeiul IZG, fără ca autoritățile competente să dispună de vreo putere de apreciere în ceea ce privește investițiile care urmau să fie finanțate.
- 171 În consecință, în mod greșit recurenta susține că ajutorul în cauză, dacă ar fi fost limitat la un quantum care să nu depășească pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008, ar fi putut fi exceptat de la obligația de notificare, conform articolului 3 și articolului 13 alineatul (1) din regulamentul menționat, chiar dacă acest quantum ar depăși ceea ce este necesar pentru realizarea investiției.
- 172 În consecință, Tribunalul nu a viciat hotărârea atacată printr-o eroare de drept atunci când a apreciat, la punctul 179 din această hotărâre, că în mod întemeiat Comisia considerase că ajutorul în cauză nu putea fi declarat compatibil cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) TFUE, decât dacă nu depășea cuantumul corespunzător diferenței dintre costurile nete ale unei investiții în München și cele ale unei investiții în Leipzig, având în vedere că această diferență reprezintă cuantumul necesar pentru realizarea investiției în regiunea asistată.
- 173 Aceste considerații nu sunt infirmate, astfel cum Tribunalul a statuat de asemenea în mod întemeiat la punctul 179 din hotărârea atacată, de nota de subsol aferentă punctului 56 din Comunicarea din 2009, potrivit căreia un stat membru „are în continuare posibilitatea de a acorda acest ajutor până la valoarea corespunzătoare sumei maxime permise pe care o investiție cu cheltuieli eligibile de 100 de milioane [de euro] o poate primi conform normelor în vigoare”. Astfel, această posibilitate, potrivit însuși modului de redactare a acestei note, se referă numai la ajutoarele acordate „pe baza unei scheme existente de ajutoare regionale”. Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 147-153 din prezenta hotărâre, nu aceasta este situația ajutorului în cauză.

- 174 Pe de altă parte și pentru aceleași motive, recurenta nu poate invoca o încălcare a principiului nediscriminării pentru motivul că concurenții săi ar avea dreptul de a obține, fără ca acesta să fie notificat Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, un ajutor într-un quantum care să nu depășească pragul de notificare individuală prevăzut la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 800/2008. Astfel, această argumentație se bazează, încă o dată, pe premisa inexactă potrivit căreia un ajutor cu un astfel de quantum ar constitui un ajutor existent autorizat de Comisie. Ea se bazează, în plus, pe postulatul eronat potrivit căruia un asemenea ajutor ar îndeplini în mod necesar toate celelalte condiții de fond prevăzute de acest regulament, printre care cea referitoare la efectul stimulatив al ajutorului.
- 175 Rezultă de asemenea că recurenta, contrar susținerilor sale, nici nu a suferit un tratament defavorabil ca urmare a alegerii efectuate de statul membru în cauză de a notifica ajutorul respectiv Comisiei, în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE.
- 176 Dimpotrivă, întrucât ajutorul menționat a fost, pentru partea din acesta considerată conformă cerințelor referitoare la efectul stimulatив și la proporționalitatea ajutorului, astfel cum sunt prevăzute de Comunicarea din 2009, autorizat de Comisie în decizia în litigiu, el constituie pentru viitor, în această măsură, un ajutor existent, în condițiile în care, în absența unei astfel de notificări, dacă autoritatea națională ar fi aplicat în mod eronat Regulamentul nr. 800/2008, un asemenea ajutor ar fi fost calificat drept ajutor nou acordat cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) TFUE și, prin urmare, drept ajutor ilegal, astfel încât ar fi fost aplicabile consecințele amintite la punctele 139 și 140 din prezenta hotărâre.
- 177 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că al doilea motiv trebuie respins ca fiind nefondat în ceea ce privește ambele sale aspecte.
- 178 În consecință, se impune respingerea în totalitate a recursului principal.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 179 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 180 Întrucât Comisia a solicitat obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Comisie în cadrul recursului principal.
- 181 Conform articolului 184 alineatul (4) din regulamentul menționat, Freistaat Sachsen suportă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului principal.
- 182 În ceea ce privește recursul incident, întrucât Comisia a căzut în pretenții, la cererea recurenteii, precum și a Freistaat Sachsen, se impune obligarea acesteia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de recurentă și de Freistaat Sachsen în cadrul recursului incident.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul principal și recursul incident.

2) Obligă Bayerische Motoren Werke AG să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisie aferente recursului principal.

- 3) **Freistaat Sachsen suportă propriile cheltuieli de judecată aferente recursului principal.**
- 4) **Obligă Comisia Europeană să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Bayerische Motoren Werke AG și de Freistaat Sachsen, aferente recursului incident.**

Semnături